*Більшість випусків збірника
«Меліорація і водне господарство» готувала до друку
і тривалий час була відповідальним секретарем видання
САМУСОВА ЛЮБОВ ФЕОДОСІЇВНА. Цей ювілейний випуск
присвячується її світлій пам'яті.*

ПЕРЕДМОВА

Шановні автори та читачі збірника «Меліорація і водне господарство»!

Маю приємну нагоду привітати усіх вас і себе особисто у зв'язку з виходом ювілейного, сотого, випуску нашого збірника, побажати творчого натхнення та довголіття. І щоб наукові здобутки кожного з нас, які, як правило, вперше стають відомими широкому науковому та виробничому загалу після публікації саме у збірнику «Меліорація і водне господарство», складали у підсумку потужну наукову основу функціонування та розвитку всього водогосподарсько-меліоративного комплексу України.

Перший випуск нашого з вами збірника побачив світ у вже досить далекому 1965 р. Цей випуск мав назву «Водне господарство» і під цією назвою було надруковано лише п'ять випусків, а вже з шостого, який вийшов у 1967 р., збірник отримав свою теперішню назву – «Меліорація і водне господарство». Не можу достеменно стверджувати, але хочу висловити припущення, що введення у назву збірника слова «меліорація» було пов'язане з тими рішеннями керівництва Рядянського Союзу, що у 1965 р. стали основою розгортання широкомасштабних робіт з розвитку меліорації земель у Рядянському Союзі в цілому і в Україні зокрема.

Із самого початку збірник отримав статус республіканського міжвідомчого тематичного науково-технічного. У подальшому, після отримання Україною незалежності, із визначення статусу збірника зникло слово республіканський (з 1993 р., вип. 78), а з 1996 р. (вип. 82) він став міжвідомчим тематичним науковим збірником. Зрозуміло, що в перший, радянський, період свого існування збірник видавався російською мовою, а починаючи з 1993 р. (вип. 79) і понині збірник друкується українською мовою.

Спрямування, підбір та змістовна наповненість статей, що друкувались і друкуються у збірнику «Меліорація і водне господар-

ство» у різні періоди його існування, насамперед кореспондувались із тими завданнями, які були актуальними для того чи іншого періоду розвитку водного господарства та меліорації земель, але на їхній науковий і технічний рівень значний вплив мала і редакційна політика, яка формувалась редакційною колегією збірника. У складі редакційної колегії працювали відомі вчені в галузі меліорації та водного господарства, такі як Алексеєвський В.Є., Алпатьєв С.М., Балюк С.А., Большаков В.А., Визго М.С., Вознюк С.Е., Гринь Ю.І., Гурін В.А., Жовтоног О.І., Коваленко П.І., Ковальчук П.І., Кожушко Л.Ф., Михайлов Ю.О., Олійник О.Я., Пивовар М.Г., Слюсар І.Т., Сніговий В.С., Собко О.О., Старіков Х.М., Ткачук В.Г., Трускавецький Р.С., Харін А.І., Хоружий П.Д., Шевченко О.В., Янголь А.М., Яцик А.В. та інші, а також представники виробництва – Губина М.І., Лесявський В.В., Насушкін А.І., Стрілець Б.І., Хілобоченко К.С., Головного проектного інституту – Бакшеев Ю.О., Дупляк В.В., Карук Б.І., Петраш О.Д.

У період з 1965 по 1974 р. (вип. 1–31) редакційну колегію збірника очолював С.М. Алпатьєв, з 1974 по 2010 р. (вип. 32–98) – П.І. Коваленко, а відповідальними секретарями редакційної колегії довго і плідно працювали І.В. Стоянов, М.І. Іванченко та Л.Ф. Самусова.

Віддаючи належне у забезпеченні роботи збірника його редакційним колегіям, наголошую, що все ж таки обличчя збірника, його роль і вплив на розвиток меліоративної науки та практики в Україні, а за окремими напрямками і для всього Рядянського Союзу, визначались тими статтями, які у ньому друкувались.

Не ставлячи за мету дати повний перелік статей і авторів усіх 99 попередніх випусків, все ж таки хотів би назвати деякі, котрі, на моє переконання, відігравали особливо помітну роль у розвитку меліоративної науки та практики.

Насамперед це статті:

С.М. Алпатьєва з теорії формування режимів зрошення сільськогосподарських культур на основі застосування біокліматичного методу розрахунку сумарного випаровування та методики визначення розрахункової забезпеченості водного балансу при проектуванні зрошення;

М.Ф. Буданова з оцінювання впливу зрошення водами різної якості на стан зрошуваних ґрунтів і методики оцінювання придатності природних вод для зрошення;

І.С. Жовтонога з різних аспектів зрошення рису;

Т.М. Хруслової з теорії та практики використання стічних вод різного походження для зрошення;

О.В. Скрипника з питань регулювання водного режиму ґрунтів на осушених землях, у тому числі і шляхом застосування безуклінного дренажу;

В.Р. Гімбаржевського з питань ефективного використання осушених земель;

П.І. Коваленка з обґрунтування конструкцій засобів автоматизації та методів проектування зрошувальних систем з автоматизованим управлінням водорозподілом, напрямів розвитку меліорації земель в Україні;

П.Д. Хоружого з питань сільськогосподарського водопостачання;

Л.Ю. Чернишевської з різних аспектів дослідження фільтрації води з каналів та обґрунтування протифільтраційних облицювань зрошувальних каналів;

В.П. Остапчика з теоретичних засад формування режимів зрошення та оперативного управління поливами;

О.В. Шевченка з різних питань експлуатації закритих зрошувальних систем;

Ю.І. Гриня з обґрунтування конструкцій та режимів роботи різних типів дощувальних машин;

В.М. Попова з питань управління водорозподілом та енергоефективності водокористування на зрошувальних системах;

Ю.О. Михайлова з питань розрахунку оптимізації й управління водним балансом зрошуваних територій, формування якості поверхневих вод, управління водними ресурсами та управління меліоративними системами;

О.Ф. Києнчука з питань водорозподілу і водообліку на зрошувальних системах та інших авторів.

Загалом необхідно наголосити, що саме статтями в збірнику «Меліорація і водне господарство» започатковувались нові напрями досліджень у галузі меліорації земель і водного господарства України, обґрунтовувались нові технічні, технологічні та організаційно-правові основи розвитку водогосподарсько-меліоративного комплексу на різних етапах його функціонування.

Переважає більшість авторів збірника – це працівники Інституту гідротехніки і меліорації (з 2011 р. – Інституту водних проблем і меліорації НААН), що й не дивно, адже вся організаційна робота з видання збірника ведеться саме цим інститутом.

Однак протягом усіх років існування збірника на його сторінках оприлюднювались результати досліджень і представниками інших наукових установ, підприємств та організацій галузі. І нам приємно констатувати, що практично у кожному випуску збірника є і так звані сторонні автори, тобто в різні роки друкувалися у збірнику, не будучи співробітниками інституту, такі відомі вчені, як Баєр Р.О., Олійник О.Я., Пивовар М.Г., Вишневський В.І., Яцик А.В. та інші.

Хочу наголосити ще на одній особливості збірника – він завжди виконував роль трибуна молодих учених. І мені особливо приємно повідомити всіх авторів та читачів, що саме із сотого, ювілейного, випуску збірник започатковує нову рубрику – сторінка молодого вченого. З цієї нагоди хочу запросити всіх молодих науковців до активної співпраці. Тим більше, що збірник «Меліорація і водне господарство» має статус «ваківського видання» за спеціальністю 06.02.01 «Сільськогосподарська меліорація» (технічні та сільськогосподарські науки).

І на завершення декілька слів про плани. Насамперед, у редакційної колегії є велике бажання перетворити збірник у науковий журнал, причому в журнал, який би входив до переліку наукових видань, що включені до Міжнародних науково-метричних баз даних, а отже, визнаються міжнародною науковою спільнотою. Це завдання не з простих і, крім розв'язання цілого комплексу організаційно-технічних питань, вимагатиме значного покращання якості матеріалів, що будуть у ньому друкуватись. А це вже великою, якщо не визначальною, мірою залежить від авторів.

Тому, ще раз вітаючи всіх читачів та авторів з нагоди виходу сотого, ювілейного, випуску збірника «Меліорація і водне господарство», хочу запросити науковців до співпраці з формування на базі збірника сучасного, міжнародно-визнаного наукового журналу. Що стосується його назви, то редакційна колегія збірника чекає від усіх вас пропозицій, які просимо надсилати на нашу редакційну адресу до 1 травня 2014 р. включно.

Усім богатырського здоров'я, творчого натхнення, успіхів у науковій діяльності та особистого щастя і благополуччя.

Головний редактор

М. Ромашенко